

DEN NORSKE KIRKE

PROTOKOLL

UNGDOMMENS KIRKEMØTE

2023

6.-9. OKTOBER 2023
Sundvolden hotell, Hole

Innhold

UKM 01/23 Konstituering og forretningsorden	3
Sammendrag	3
Ungdommens kyrkjemøte vedtak.....	3
Saksorientering	8
UKM 01.02/23 Mandat for valkomiteen 2024	10
Sammendrag	10
Ungdommens kyrkjemøtets vedtak.....	10
Saksorientering	11
UKM 02/23 Orienteringar	13
Samandrag	13
Ungdommens kyrkjemøte vedtak.....	13
Saksorientering	13
Bakgrunn.....	13
UKM 03/23 Val på Ungdommens kyrkjemøte 2023	15
Sammendrag	15
Ungdommens kyrkjemøte vedtak.....	15
Saksorientering	15
UKM 4/23 Kirkelig mangfold i et kirkelig uenighetsfellesskap.....	17
Sammendrag av saksorienteringen	17
Komiteen sine merknader	17
Ungdommens kirkemøte vedtak	18
Saksorientering	19
UKM 5/23 Økumenikk	23
Sammendrag av saksorienteringen	23
Komiteens merknader	23
Ungdommens kirkemøte vedtak	25
Saksorientering	26
UKM 06/23 Forholdet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene.....	28
Sammendrag av saksorienteringen	28
Komiteens merknader	28
Ungdommens kirkemøte vedtak	30
Saksorientering	31

UKM 07/23 Ungdom og tvil.....	34
Komiteens merknader	34
Ungdommens kirkemøte vedtak	35
Saksorientering	36
UKM 08/23 Resolusjon sannhet og forsoning	39
Sammendrag	39
Ungdommens kirkemøte vedtak:	39
Saksorientering	39
UKM 09/23 Valg av Fokussak for UKM 2024	43
Sammendrag	43
Ungdommens kirkemøte vedtak	43
Saksorientering	43
Protokoll tilførsel	45
Delegater og observatører Ungdommens kirkemøte 2023.....	46

UKM 01/23 Konstituering og forretningsorden

Sammendrag

Ungdommens kyrkjemøte (UKM) følger reglar for ungdomsdemokratiet i Den norske kyrkja og forretningsorden fastsett av Ungdommens kyrkjemøte. Det er Kyrkjemøtet som har vedtatt reglane for ungdomsdemokratiet og rammene for UKM, medan UKM sjølv har ansvar for praktisk gjennomføring av møtet. Regelverket for ungdomsdemokratiet er vedlagt.

Ungdommens kyrkjemøte skal vedta forretningsorden, velje tre dirigentar og nemne opp to til å vere teljekorps. Forretningsorden blei sist vedtatt av Ungdommens kyrkjemøte 2022.

Ungdommens kyrkjemøte vedtak

I. Forretningsorden Ungdommens kyrkjemøte

Kap. 1 Generelle avgjerder

§ 1-1

Ungdommens Kyrkjemøte skal utføre arbeidet sitt i lojalitet mot Den norske kyrkja sitt læregrunnlag, jf. kyrkjeordninga § 37.

§ 1-2 Tid og stad for Ungdommens kyrkjemøte

Ungdommens Kyrkjemøte held årlege møte. Tid og stad blir fastsett i samråd med Den norske kyrkja sitt ungdomsutval.

§ 1-3 Medlemmer av Ungdommens kyrkjemøte

Kven som møter som delegatar og observatørar på Ungdommens Kyrkjemøte blir regulert av § 4 i Reglar for Ungdomsdemokratiet i Den norske kyrkje. Delegatar og observatørar som møter på Ungdommens kyrkjemøte må vere medlemmer av Den norske kyrkja, jf. kyrkjeordninga § 40 første ledd.

§ 1-4 Møteplikt

Delegatane og representantane med tale- og forslagsrett har frammøteplikt til alle komité og plenumssamlingar. Fråvær i komité eller plenum skal godkjennast av høvesvis komitéleiaren eller dirigentskapet etter skriftleg søknad i forkant av sesjonen, med unntak av akutte hendingar.

§ 1-5 Invitasjon av gjestar

Ungdommens kyrkjemøte kan gi gjestar og andre inviterte talerett.

§ 1-6 Protokoll

Det blir ført protokoll frå Ungdommens kyrkjemøte som blir sendt alle oppmøtte delegatar og observatørar. Protokoll blir sendt bispedømmeråd og organisasjonar som er inviterte til Ungdommens kyrkjemøte. Protokollen blir godkjent av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval på deira første konstituerande møte.

Kap. 2 Saker til behandling

§ 2-1 Melding av saker

Følgjande instansar kan melde saker for behandling av Ungdommens Kyrkjemøte.

- Den norske kyrkjas ungdomsutval
- Kyrkjerådet
- Ungdomsråda i bispedømme
- Organisasjonar som er invitert til å sende delegat til Ungdommens kyrkjemøte
- Ungdommens kyrkjemøte

Andre som ønsker å melde saker til behandling, må gjera det gjennom en av de nemnde instansar.

§ 2-2 Meldefrist

Saker som blir ønskte behandla må meldast Den norske kyrkjas ungdomsutval senast 14 ukar før møtet. Skriftleg grunngeving for saka må til same tid meldes til Kyrkjerådets sekretariat. Den norske kyrkjas ungdomsutval kan etter eiga vurdering føya til saker som kjem opp etter nemnde frist.

§ 2-3 Førebuing og møteinnkalling

Den norske kyrkjas ungdomsutval fremmar, førebur og tilrettelegg saker som skal behandlast av Ungdommens Kyrkjemøte. Invitasjon til Ungdommens kyrkjemøte sendes seinast 6 månader før møtestart. Saksliste og saksdokument skal sendes dei som er påmeldt 4 ukar før møtets start. I særlege tilfelle kan saksdokument ettersendast. Det blir gjort greie for saker som er melde til behandling, men som ikkje er sett opp på sakslista. Kyrkjerådet og Den norske kyrkjas ungdomsutval har det praktiske ansvaret for gjennomføring av møtet.

Kap. 3 Opning og konstituering

§ 3-1 Opning og registrering

Ungdommens Kyrkjemøtets opning blir gjord av Den norske kyrkjas ungdomsutval sin leiar, som også leier møtet fram til dirigentskapet er valt. Kyrkjerådets sekretariat sørger for registrering av møtedeltakarar.

§ 3-2. Dirigentskap

Møtet blir leidd av tre dirigentar med personleg vara. Desse skal fortrinnsvis vera medlemmer av Ungdommens Kyrkjemøtet. Begge kjønn skal vera representert. Dirigentskapet blir valt med alminneleg fleirtal. Kyrkjerådets sekretariat har ansvar for oppteljinga. Dirigentskapet overtar leiinga av møtet så snart valet er avgjort.

Møteleiinga har plikt til å leiga forhandlingane i tråd med dei reglane som til kvar tid gjeld for Ungdommens kyrkjemøte jmf § 36 i kyrkjeordninga og vanleg møteskikk.

§ 3-3. Godkjenning av innkalling og saksliste

Dirigentskapet leier godkjenning av innkalling og saksliste og dessutan behandlingsform for møtet. Under konstituering kan medlemmer fremme forslag om ekstra saker til behandling, såframt det kan godtgjerast at sakene er ført til av ein kyrkjeleg og/eller samfunnsmessig situasjon som ikkje gjaldt då meldingsfristen for saker gjekk ut. Forslagsstillaren blir gitt høve til ei kort saksorientering med grunngiving, før Ungdommens Kyrkjemøtet avgjer om saka skal komma til behandling. Minst 2/3 av Ungdommens Kyrkjemøtet må gi si tilslutning til dette. Slike saker skal normalt komitébehandles på vanleg måte.

§ 3-4 Teljekorps

Når møtet begynner, skal det oppnamnas eit teljekorps bestående av 2 representantar frå sekretariatet som under møtet rettar seg etter tilvisingar frå møteleiinga.

§ 3-5 Valkomité

Ungdommens kyrkjemøte veljar ein valkomité som skal førebu valet av Den norske kyrkja ungdomsutval, deriblant leiar, representantar til Kyrkjemøtet og ny valkomité på det påfølgjande møtet. Valkomiteen består av to valgte delegatar frå Ungdommens kyrkjemøte samt eit medlem som oppnemnast av Den norske kyrkjas ungdomsutval. Valkomiteens medlemmar er utestengt frå val til Den norske kyrkjas ungdomsutval og representant frå Ungdommens kyrkjemøte til Kyrkjemøtet påfølgande år. Ungdommens kyrkjemøte fastsett nærmare retningslinjer for valkomiteen.

Kap 4 Dagsorden

§ 4-1 Dagsorden

Ungdommens Kyrkjemøte arbeider dels gjennom plenumssamlingar og dels gjennom komitear. Ungdommens Kyrkjemøtet fattar vedtak om dagsorden. Forslag om endra dagsorden blir framlagt for og blir sett fram av dirigentskapet. Forslaget om endra dagsorden skal vera grunngitt.

Kap. 5 Komiteane

§ 5-1. Komitesamansetning

Sekretariatet i Kyrkjerådet set saman komiteane.

§ 5-2 Komiteleing

Den norske kyrkjes ungdomsutval veljar komitéleiar. Ved uforutsette hendingar veljar AU ny leder. Leiaren har ansvar for å koordinere arbeidet i komiteen. Komiteane veljar saksordførarar til dei enkelte saker.

§ 5-3 Komitéens arbeid

Møta til komiteen er lukka. Komiteen vel den arbeidsforma og organiseringa som ein finn mest tenleg, for eksempel skiping av underkomitear. Komiteen kan innhenta utsegner. Kvar komité skal ha nødvendig sekretærhjelp.

§ 5-4 Innstilling

Saker behandlast vanlegvis minst to gongar i komitéen, og skal resultere i ein kortfatta skriftlege innstilling til Ungdommens Kyrkjemøte. Innstillinga skal innehalde komiteens merknadar for det eller de forslag som framleggast.

I saker der komiteen er delt, har mindretalet rett til å ta inn grunngivinga si og alternative forslag som ein del av innstillinga. Fleirtalet og mindretalet skal ha like lang taletid i plenum. For at ein komité skal vere vedtaksfør, må 2/3 av medlemmane vere til stades.

Kap. 6 Plenum

§ 6-1 Tidsfristar i plenum

I saker som har vært behandle i en av komiteane, skal innstilling føreligge utdelt før sesjonen begynner.

§ 6-2. Behandlingsform

Ungdommens Kyrkjemøte vedtar behandlingsform for dei enkelte saker. Saker skal som hovudregel komme til behandling i minst to åtskilte plenumssamlingar. Innstillinga frå komiteane framleggast i plenum av saksordførar eller et annet medlem av komiteen.

§ 6-3. Endringsforslag

Forslag som ein delegat eller observatør ønsker å få tatt opp til votering, skal givast dirigentskapet skriftlege på papir eller ved bruk av elektronisk møtesystem straks etter at det er set fram, påført forslagsstillars namn. Endringsforslag skal vere fremma i første plenumsbehandling, normalt i starten av debatten. Nye forslag skal som hovudregel ikkje fremma i seinare plenumsbehandlingar, med mindre det rører eit punkt i forslaget komiteen har til vedtak som er nytt i forhold til første plenumsbehandling.

Kap 7 Om debatten

§ 7-1 Innlegg og replikk

Under debatt i plenum tillatast to replikkar og éin svarreplikk i samband med kvart innlegg. Innlegg til dagsorden, forretningsorden, voteringsorden eller for oppklaring av openbart misforståing får ein ved å visa stemmeteikn og seia "til dagsorden", "til forretningsorden", "til voteringsorden" eller "til oppklaring av openbart misforståing". Slike innlegg skal sleppast til utanom talarlistene, og berre omhandla saksbehandlinga, ikkje sjølve saka. I behandlinga av sakene på sakslistene, kan dirigentskapet la representant for komiteen, Den norske kyrkjas ungdomsutvals leiar og representant frå sekretariatet sleppa til utanom talarlista for å svara på spørsmål eller oppklaring av misforståingar. Forslag i saksspørsmål som ikkje gjeld dagsorden, forretningsorden eller voteringsorden, skal formest skriftlege og leverast dirigentskapet.

§ 7-2 Taletid

Dirigentskapet skal, når det er påkravd, regulere taletid og høve til replikk. Når dirigentskapet ønskjer å setje strek, skal ein kunne teikne seg under innlegget til den neste talaren. Forslag om å avbryte ei sak, oppheve at strek er sett eller gå direkte til røysting, skal takast direkte opp til votering. Før dirigenten set strek for ein debatt, må alle forslag som det skal voterast over, vera presentert, og talarlistene skal refererast

§ 7-3 Røysteplikt

Delegatar til Ungdommens kyrkjemøte har røysteplikt. Ungdommens kyrkjemøte kan vedta å fråvike dette prinsippet i enkeltsaker. Delegatar frå organisasjonane kan avstå frå røysting der organisasjonen har fatta eit vedtak som gjer at røysting er vanskeleg.

§ 7-4 Om avstemmingar

Før ein går til votering, gjer dirigentskapet greie for voteringsordenen. Dirigentskapet avgjer voteringsordenen i samsvar med god møteskikk, slik at forslag blir tekne opp til votering i logisk rekkjefølgje. Røysting skal gjennomførast ved at det blir vist røysteteikn, ved skriftleg røysting eller ved bruk av elektronisk møtesystem. Det kan berre røystast ved personleg frammøte. Vedtak skal ha alminneleg fleirtal.

§ 7-5 Avstemmingar ved personval

Ved personval er den eller dei valt som har fått meir enn halvparten av dei gitte røystene (alminneleg fleirtal). Om ingen eller eit for lågt tal får slikt fleirtal, blir ein ny røysting gjennomført. Om ingen eller eit for lågt tal får slikt fleirtal etter andre røysting, blir nok ein røysting gjennomført. Ved denne er den eller dei valt som har fått flest stemmer (simpelt fleirtal).

Vararepresentantar til Kyrkjemøte veljast i egen valrunde, og veljast ved simpelt fleirtal. Ved val er det møteleiinga som fastsett voteringsordenen.

Kap 8 Andre avgjerder

§ 8-1 Representantar til Kyrkjemøtet

Ungdommens kyrkjemøte sender fire representantar med tale- og forlagsrett til å delta på Kyrkjemøtet. Representantane veljast blant delegatane til Ungdommens kyrkjemøte etter tilråding frå valkomiteen. Ungdommens kyrkjemøte veljar òg vararepresentantar frå Ungdommens kyrkjemøte til Kyrkjemøtet i ein særskilt røysting med simpelt fleirtal.

§ 8-2 Endring av forretningsorden

Endringar i denne forretningsorden krev 2/3 fleirtal.

§ 8-3 Ferdigstilling av protokoll

Sekretariatet i Kyrkjerådet får fullmakt til å rette skrivefeil og til å gjere redaksjonelle endringar i protokoll frå Ungdommens kyrkjemøte.

II. Til dirigentskap på Ungdommens kyrkjemøte veljast
Matilde Ødegård, Den norske kyrkjes ungdomsutval/Hamar
Christian H. Klaussen, Den norske kyrkjes ungdomsutval/Sør-Hålogaland
Dennis Lund, Den norske kyrkjes ungdomsutval/Borg

III. Til teljekorps under Ungdommens kyrkjemøte oppnemndas to ungdomsrådgjevera som er til stades i møtesal under oppteljing.

Saksorientering

Bakgrunn

Ungdommens kyrkjemøte (UKM) følgjer reglar for ungdomsdemokratiet i Den norske kyrkja og forretningsorden fastsett av Ungdommens kyrkjemøte. Det er Kyrkjemøtet som har vedtatt reglane for ungdomsdemokratiet og rammene for UKM, medan UKM sjølv har ansvar for praktisk gjennomføring av møtet. Regelverket for ungdomsdemokratiet er vedlagt denne saka og er grunnlaget for forretningsorden.

Forretningsorden ble sist vedtekt av Ungdommens kyrkjemøte 2022.

Den norske kyrkjes ungdomsutval legger frem saker til Ungdommens kyrkjemøte. Til denne saka blir det lagt fram forslag til en forretningsorden som ble vedtatt på Ungdommens kyrkjemøte 2022. Strukturen bygger på Kyrkjemøtets forretningsorden.

Den norske kyrkjas ungdomsutval har foreslått å legge til ei ekstra setning i §5-2 der det avklarast at det er Au i Den norske kirke ungdomsutvalg som veljar ny leder til komité ved uforutsette hendingar.

Ungdommens kyrkjemøte skal i denne saka velje tre til å være dirigentskap og det skal være oppnemnd to til å vere teljekorps. Dirigentskapet leier plenumssamlingane og står for møteleiinga. Teljekorpset skal etter forslag til ny forretningsorden være oppnemnd av UKM blant tilsette og sekretariat.

Den norske kyrkja sitt ungdomsutval har foreslått tre medlemar av dirigentskapet.

UKM 01.02/23 Mandat for valkomiteen 2024

Sammendrag

Ungdommens kyrkjemøte vedtek årleg mandat for valkomiteen som førebur val til neste års Ungdommens kyrkjemøte.

Mandat for valkomiteen blei vedteke på Ungdommens kyrkjemøte 2022.

Ungdommens kyrkjemøtets vedtak

Mandat for valkomiteen Ungdommens kyrkjemøte

1. Ungdommens Kyrkjemøte valkomiteen (frå no av: valkomiteen) førebur Ungdommens kyrkjemøte (frå no av: UKM) sine val av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval, 3 representantar til Kyrkjemøtet og av ny valkomité.
2. Valkomiteen vel sjølv leiar. Leiar for valkomiteen kallar inn til møta i komiteen og presenterer forslaget frå komiteen på UKM.
3. Medlemmene i valkomiteen kan ikkje stille til val til Den norske kyrkja sitt ungdomsutval eller til val som representant frå UKM til Kyrkjemøtet, men er valbare til valkomiteen dersom dei er delegatar. Leiar og ordinære medlemmer i utvalet og representantar til Kyrkjemøtet skal veljast blant UKM sine delegatar.
4. Valkomiteen får den sekretærbistanden frå Kyrkjerådet sitt sekretariatet som er nødvendig for å kunne gjennomføre oppgåvene sine på ein formålstenleg måte.

Forslag og nominasjon til Den norske kyrkja sitt ungdomsutval

5. Valkomiteen ber ungdomsråda og dei organisasjonane som har rett til å sende delegatar, om å foreslå kandidatar til leiar av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval og kandidatar som medlemmer i Den norske kyrkja sitt ungdomsutval innan UKM sin påmeldingsfrist.
6. Valkomiteen kan spørja sitjande medlemmer som kan veljast att om dei tar imot attval.
7. Valkomiteen ber UKM kome med forslag på kandidatar til medlemmer i Den norske kyrkja sitt ungdomsutval innan kl 17.00 dag to av UKM, og valkomiteen presenterer vallista si innan 24 timar før valgjennomføring.

8. Valkomiteen fremmer på dette grunnlaget ei valliste med:
  - a) Ein til tre kandidatar til leiar av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval, i alfabetisk rekkefølge, det året det skal veljast leiar.

  - b) Kandidatar til val som ordinært medlem av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval. Oversyna over kandidatar skal vere delt i to. Øvst på lista skal valkomiteen prioritere minst det talet kandidatar som det skal veljast. Resten av kandidatane som stiller til val, skal først opp på vallista i alfabetisk rekkefølge under dei prioriterte kandidatane.

9. Valkomiteen skal i prioriteringane sine sikre at lista er balansert når det gjeld kjønn og geografi, og ta i vare breidda når det gjeld bakgrunn. Innstillinga må ta i vare ei heilskapleg vurdering i forhold til sitjande medlemmer.

Nominasjon av kandidatar som representant til Kyrkjemøtet

10. Valkomiteen ber UKM om å kome med forslag på kandidatar som representantar til Kyrkjemøtet innan kl 17.00 dag to av UKM, og valkomiteen presenterer vallista si innan 24 timar før valgjennomføring.

11. Valkomiteen fremmer på grunnlag av innkomne innspel ei liste med kandidatar som representantar til Kyrkjemøtet. Lista skal vera i alfabetisk rekkefølge.

Nominasjon av kandidatar til valkomiteen.

12. Valkomiteen skal fremme forslag til to medlemmer til ny valkomité. Valkomiteen består av eitt medlem av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval oppnemnt av dette utvalet, og to av UKM sine delegatar, valt av UKM. Kandidatane må vere delegatar på valtidspunktet.

13. Medlemmene i valkomiteen som ikkje er delegatar på det følgjande UKM møter i samsvar med reglar for ungdomsdemokrati på UKM, med tale- og forslagsrett jf. § 4.

Saksorientering

Bakgrunn

Ungdommens kyrkjemøte vedtek årleg mandat for valkomiteen som førebur val til Ungdommens kyrkjemøte. Mandat for valkomiteen blei vedteke sist under Ungdommens kyrkjemøte 2022.

Det er foreslått endringar i mandat for valkomité for Ungdommens kyrkjemøte 2024. Dette gjeld punkt 7, der er tidspunktet for å kome med forslag endra fra 60 timar før, til kl 17.00 dag to, og at valkomiteen presenterer si liste 24 timar før valet, og ikkje 48 timar i forkant.

Same endring er gjort i punkt 10. Tidspunktet for å kome med forslag endra frå 60 timar før, til kl. 17.00 dag to, og at valkomiteen presenterer si liste 24 timar før valet, og ikkje 48 timar i forkant.

UKM 02/23 Orienteringar

Sammendrag

Til Ungdommens kyrkjemøte presenterte alle organisasjonar og ungdomsråd kva dei har arbeidd med sidan Ungdommens kyrkjemøte 2022.

Tidsramma for orienteringa var 2 minutt. Ut over orienteringa om korleis sakane frå UKM 2022 vore følgt opp, og korleis fokussaka er blitt følgt opp i ungdomsråd og på ungdomsting, kunne ungdomsråd og organisasjonar informere om arbeidet elles, dersom det var tid. Den norske kyrkjes ungdomsutval og Samisk ungdomsutval orienterer om verksemda si.

Ungdommens kyrkjemøte vedtak

Ungdommens kyrkjemøte tek sakene som er lagt fram til orientering.

Saksorientering

Bakgrunn

Til Ungdommens kyrkjemøte presenterer alle organisasjonar og ungdomsråd kva dei har arbeidd med sidan Ungdommens kyrkjemøte 2022. Tidsramma for orienteringa er 2 minutt. Utover orienteringa om korleis sakane frå UKM 2022 vore følgt opp, og korleis fokussaka er blitt følgt opp i ungdomsråd og på ungdomsting, kan ungdomsråd og organisasjonar informere om arbeidet elles, dersom det er tid. Den norske kyrkjes ungdomsutval og Samisk ungdomsutval orienterer om verksemda si.

I. Orientering frå Den norske kyrkja sitt ungdomsutval

Den norske kyrkjes ungdomsutval orienterer om korleis sakene frå UKM 2022 har vore følgt opp og kva dei har arbeidd med det siste året.

II. Orientering frå Samisk ungdomsutval

Samisk ungdomsutval orienterer om korleis sakane frå UKM 2022 har vore følgt opp og kva dei har arbeidd med det siste året.

III. Rapport frå arbeidet i ungdomsråda i bispedømme

Delegatane frå kvart bispedømme presenterer arbeidet i bispedømmet med fokus på: Korleis har sakene frå UKM 2022 vore følgt opp? Korleis har fokussaka blitt følgt opp i ungdomsråd og på ungdomsting?

IV. Rapport frå Ungdomsorganisasjonane

Delegatane frå kvar organisasjon presenterer arbeidet i organisasjonen med fokus på:

Korleis har sakene frå UKM 2022 vore følgt opp? Korleis har fokussaka blitt følgt opp i organisasjonen?

V. Orientering frå representantar på Kyrkjemøtet 2023

Representantane som deltok på Kyrkjemøtet 2023 orienterer om sakshandsaming og vedtak frå Kyrkjemøtet 2023.

UKM 03/23 Val på Ungdommens kyrkjemøte 2023

Sammendrag

Ungdommens kyrkjemøte gjennomførte fleire val.
Valkomiteén som vart valt på UKM 2022 har vore:

Janikke Johannessen, leiar
Kristina Rimstad, medlem
Elise Skjærven Aas, medlem Den norske kyrkjes ungdomsutval

Ungdommens kyrkjemøte vedtak

4 medlemmar av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval for 2 år:

Malin Hegenscheidt, Kyrkjemøterepresentant frå UKM/Agder Og Telemark
Christian Klaussen, Den norske kyrkjes ungdomsutval/Sør-Hålogaland
Rasmus Elias Myklebust, Møre
Vanja Hole Joramo, Hamar

3 representantar til Kyrkjemøtet 2024:

Ole Andreas Grøtte Børnes, Den norske kyrkjes ungdomsutval /Nidaros
Matilde Ødegaard, Den norske kyrkjes ungdomsutval /Hamar
Elle Vesterfjell, Nidaros

Vara i rekkefølge:

Oscar Østern, Oslo
Kristine Helgheim, Norges Kristelege Student og Skoleungdomslag
Levi Jung, Bjørgvin
Malin Hegenscheidt, Kyrkjemøterepresentant frå UKM /Agder Og Telemark
Maren Dyngeland, Stavanger

2 medlemmar av valkomiteen for Ungdommens kyrkjemøte 2024

Asta Eline Aker, Oslo
Christoffer Fosshaug, Nord-Hålogaland

Saksorientering

Bakgrunn

Ungdommens kyrkjemøte skal velje tre delegatar til å reise på Kyrkjemøtet 2024.
Kyrkjemøtet blir arrangert 10-14. april 2024 i Trondheim, med formøte for delegatar som reiser på vegner av Ungdommens kyrkjemøte.

For dei tre representantane vel UKM 2023 også vararepresentantar i rekkefølge. Leiar av Den norske kyrkja sitt ungdomsutval reiser også til Kyrkjemøtet 2024.

Den norske kyrkja sitt ungdomsutval skal vere Den norske kyrkja sitt rådgivande organ i saker som gjeld unge sin situasjon i kyrkje og samfunn, både nasjonalt og internasjonalt, og skal hjelpe til ved førebuing og gjennomføring av Ungdommens kyrkjemøte. Utvalet kan også på eige initiativ ta opp aktuelle saker innan sitt område.

Ungdommens kyrkjemøte skal velje:

- 4 medlemmar av Den norske kyrkjes ungdomsutval for to år

Valkomiteen til Ungdommens Kyrkjemøte 2023 har ansvar for å skaffe kandidatar til vala under møtet.

For Den norske kyrkjes ungdomsutval og representantar til Kyrkjemøtet 2023 gjeld det at medlemmane har møteplikt til møta. Dette er forankra i at medlemmer av et kyrkjeleg organ plikter å delta i organets møter hvis de ikkje har gyldig forfall», jf. kyrkjeordninga § 38 første ledd. Denne paragrafen gjeld også organa i ungdomsdemokratiet, og kjem direkte til uttrykk i § 38 tredje ledd.

Dei som skal sitje i valkomiteen kan ikkje stille til val på neste års Ungdommens kyrkjemøte, verken som medlem til Den norske kyrkjes ungdomsutval eller som representant til Kyrkjemøtet 2025. Det er høve til å ta attval til valkomiteen om ein er delegat til møtet. Den norske kyrkjes ungdomsutval nemner opp ein representant og Ungdommens kyrkjemøte vel ytterlegare to medlemmar til valkomiteen.

Økonomiske/administrative konsekvensar

Valte medlem av Den norske kyrkjes ungdomsutval får dekt reise og opphald i forbindelse med møta i utvalet.

Valte medlem til valkomiteen for Ungdommens kyrkjemøte 2024 får dekt reise og opphald i forbindelse med Ungdommens kyrkjemøte 2024.

Valte representantar til Kyrkjemøtet 2024 i Trondheim får dekt reise og opphald i forbindelse med Kyrkjemøtet 2024.

UKM 4/23 Kirkelig mangfold i et kirkelig uenighetsfellesskap

Sammendrag av saksorienteringen

Denne saken handler om at kirken må være enig om å være uenige. Denne saken handler ikke om hvilke meninger vi har om forskjellige saker, men heller om hvordan vi skal forholde oss til at vi er uenige. Det skal være rom for å være uenige innenfor en grense som handler om å ha respekt for alle mennesker og at alle skal føle seg inkludert og velkommen i fellesskapet.

Komiteen sine merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Det er viktig å lytte til hverandre på en genuin måte hvor man er åpen for at man kanskje tok feil. Målet må være å få økt kunnskap om, og forståelse for, den andre. Målet er ikke å bli enige, men å forstå hverandre bedre. Det skal være greit å uttale seg uten at det er presist. Det er umulig å ha rett i alt. Ingen av oss sitter med hele sannheten, og det må vi være ydmyke på. For, «*Nå forstår jeg stykkevis, da skal jeg erkjenne fullt ut*¹.» Litt mindre skråsikkerhet kunne bidra til å styrke kirkens vitnesbyrd.
2. Effektene av etablering av valglistene i kirkedemokratiet har ikke vært drøftet nok. Valglistene kan føre til økt oppmerksomhet på det som skiller heller enn det man er enige om. Valglistene kan bidra til å skape grupperinger og polarisering, og fokuset på meninger i kirken kan bidra til at de som ikke er kristne tror at det å være kristen handler om et sett med meninger og regler. Polarisering gir mindre rom for mellomposisjoner og nyansering. De teologiske og ekklesiologiske² sidene ved den nye utviklingen med flere kirkepolitiske lister bør utredes, blant annet for å se på eventuelle polariserende effekter. Det er viktig at kirkepolitikere samtaler med hverandre på tvers av ulike meninger og ulikheter, for bedre å forstå hverandre, ikke for å overbevise hverandre. Komiteen vil minne kirkepolitikere og alle kirkas medlemmer om de idealene for debatt og uenighet som kommer fram i 1 Kor 13. La oss ha Kristus som forbilde.
3. Det er viktig at vi aksepterer meningsmotstanderne våre. Samtaler hvor vi setter ord på at vi er uenige og at det er greit å være uenig kan bidra til at vi kan puste litt lettere. For at rommene skal oppleves som trygge er det viktig at det er satt av nok tid til å snakke om vanskelige tema.

---

¹ 1 Kor. 13,12

² Ekklesiologi er læren om den kristne kirken og en del av den kristne dogmatikken (troslæren), som omhandler kirkens vesen og virkelighet. [ekklesiologi – Store norske leksikon](https://snl.no/ekklesiologi) (snl.no)

4. Uenighet blir ikke alltid like godt mottatt, derfor er det viktig at vi i kirken anerkjenner at menneskeverdet ikke er knyttet til meningene våre. Ingen er mindre verdt på grunn av sine tanker, meninger eller erfaringer.
5. Det er verdifullt når det blir tydelig at biskopene også er uenige. Når biskopene er uenige, kan de være forbilder på hvordan man kan være uenig og vise nyanser og kompleksiteten i det offentlige rom. Det er ikke sikkert at bispemøtet alltid skal uttale seg tydelig om alt. Uttalelser fra bispemøtet kan potensielt bidra til å kommunisere at det ikke er rom for å være uenig og slik begrense meningsmangfold. Vi trenger veiledning som kan hjelpe oss til å forstå hverandre. Verdien av uenighet og meningsmangfold er noe som også bør tematiseres i prekener, for eksempel i fastetida. Det finnes mange bibelske tekster som tematiserer forsoning på tvers av meninger.
6. Ansatte i kirken er ansatt for å tjene alle kirkens medlemmer og alle mennesker. Når kirkelige ansatte ytrer seg på sosiale medier oppfattes de ofte som representanter for kirken og skal derfor behandle og omtale alle mennesker med verdighet og respekt. I kirken må alle kunne forvente å bli behandlet med respekt. Etiske retningslinjer, som for eksempel de åtte retningslinjene for debattklima, skal brukes til å ansvarliggjøre hverandre, ikke til uthenging av meningsmotstandere.
7. Konfirmasjonstida skal gi opplæring i den kristne tro. Konfirmasjonstida er også en viktig mulighet til å vise fram at det er rom for ulike meninger i kirka. Samtidig kan det være krevende for konfirmantene hvis konfirmantlederne og presten veldig tydelig fronter en bestemt posisjon. Derfor er det viktig at konfirmantene blir presentert for ulike meninger i kirken. Ressurser for hvordan dette kan gjøres bør være lett tilgjengelig i Ressursbanken. Ved å involvere konfirmantene i utviklingen av spilleregler for sin egen konfirmantgruppe viser man at alles stemme er viktig. Dette kan inspirere til ytterligere deltakelse i kirken og eventuelt kirkepolitikken for de som ønsker det.

Ungdommens kirkemøte vedtak

1. UKM ønsker å se et styrket fokus i hele Den norske kirke på det som forener medlemmene i Den norske kirke.
2. UKM oppfordrer alle organer, organisasjoner og ledere i tilknytning til Den norske kirke til å formidle at vi står samlet som kirke, på tvers av uenigheter og ulikheter.
3. UKM oppfordrer alle medlemmer i Den norske kirke til å akseptere og respektere at vi er forskjellige.
4. UKM oppfordrer Kirkerådet, bispedømmeråd, menighetsråd og ungdomsråd til å skape arenaer eller møtepunkt i kirken hvor folk kan samtale sammen om det vi er uenige om på en trygg og god måte.

5. UKM ønsker at potensielt polariserende effekter av ulike valglistene under kirkevalget utredes, og drøftes på Kirkemøtet.
6. UKM oppfordrer de kirkepolitiske listene til å aktivt arbeide for at kirken skal ha rom for både mangfold og meningsmangfold.
7. UKM oppfordrer biskopene og de relevante akademiske fagmiljøene til å bidra mer i teologiske diskusjoner i det offentlige rom.
8. UKM oppfordrer prester til å ta opp teologiske perspektiver rundt meningsmangfold i prekener.
9. UKM oppfordrer menighetene til å skape åpne og trygge rom for ungdom, hvor de kan snakke om vanskelige og aktuelle temaer.
10. UKM ønsker at uenighet skal være et tema i konfirmantundervisningen.
11. UKM oppfordrer Kirkerådet til å utvide de åtte retningslinjene for debattklima til å også gjelde kirkelig ansatte og folkevalgte på alle nivå. Vi ser et særlig behov for en samtale om hvordan man opptrer på sosiale medier.
12. UKM ønsker at arbeidet med å tilgjengeliggjøre ressurser om, og sette fokus på, demokratiopplæring i Den norske kirke styrkes.

Til slutt vil UKM oppfordre kirkepolitikere til å være snille med hverandre. Vi må kunne stå samlet og vise hverandre respekt på tross av forskjeller og ulike meninger.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirken er et globalt fellesskap av mennesker som gjennom dåpen og nattverdsmåltidet er ett med Kristus og med hverandre, og som i et forsonet mangfold er sendt til verden for å vitne om Kristi død og oppstandelse.

Gjennom 2000 år har kirken arbeidet med å forstå betydningen av Jesu liv, død og oppstandelse, og fra første stund har diskusjonene mellom de ulike menneskene som er kirken vært preget av uenighet som noen ganger har resultert i splittelse og utvikling av ulike konfesjonelle retninger.

I utgangspunktet er det helt andre ting enn meningene våre som bringer oss sammen i et kirkelig fellesskap. Utgangspunktet kan være troen på Jesus, gode opplevelser i konfirmasjonstiden, ønske om å høre til i et godt fellesskap mm. Vi har mange forskjellige meninger, og derfor blir det viktig at vi jobber bevisst med hvordan vi kan ha et godt og inkluderende fellesskap på tross av uenighet. For at en kirke skal være inkluderende, må den oppleves åpen og trygg av menneskene som bruker den. Man må kunne føle at man kan være seg selv og ikke bli dømt.

Det er viktig å skape en kultur der mangfold verdsettes og normaliseres, framfor at ulike perspektiver og meninger problematiseres.

Et fellesskap av likeverdige mennesker som er forskjellige

Kirkerådet har i sitt forventningsdokument fra 2021 vedtatt blant annet følgende punkter:

- Alle mennesker er skapt i Guds bilde med samme likeverd og ukrenkelige verdi.
- Alle mennesker skal oppleve seg like velkomne og verdsatt i kirkens mange rom.

Alle mennesker er skapt til å leve i relasjon med Gud og med hverandre. Som mennesker har vi en kropp og vi har evne til å tenke og å handle. Som kropper er vi sårbare; vi påvirkes av miljøet vi lever i og av hverandres handlinger og ord. Våre forståelser av Gud, våre lesninger og fortolkninger av Bibeltekster og av hva som er rett og galt, godt og vondt, formes av våre menneskelige erfaringer, gjennom relasjoner, praksiser, forkynnelse og undervisning.

Menneskets kjennskap til Gud er begrenset. Gjennom å lytte til hverandre og ta del i hverandres lesninger, historier, praksiser og erfaringer kan vi oppdage mer av hvem Gud er, hva det betyr å være menneske, hva som er godt, sant og rett og hva det betyr å være kirke.

Bekjennelsesskriftene som grunnlag for enhet og uenighet

Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke som bekjenner troen på den treenige Gud og evangeliet om frelse i Jesus Kristus slik det er gitt oss i Det gamle og Det nye testamente og uttrykt i den apostoliske, den nikenske og den athanasianske trosbekjennelse samt Den uforandrede augsburgske bekjennelse fra 1530 og Luthers lille katekisme.³

De fem bekjennelsesskriftene er grunnlaget for felleskapet i Den norske kirke.⁴ Som ulike mennesker med ulike erfaringer leser ikke nødvendigvis medlemmene i Den norske kirke Bibelen og bekjennelsesskriftene på samme måte. Selv om Den norske kirke har felles bekjennelsesskrifter, foregår det til enhver tid teologiske diskusjoner hvor medlemmer av Den norske kirke ikke er enige. Bekjennelsesskriftene er historiske dokumenter som ble til i en konkret geografisk og historisk kontekst. I 2010 tok Det lutherske verdensforbund, og med det også Den norske kirke, et oppgjør med fordømmelsene av annerledestroende som finnes i Den augsburgske bekjennelse.

Når saker som medlemmene i Den norske kirke er uenige om skaper store spenninger, kan det ofte handle om at medlemmene har ulik forståelse av i hvilken grad spørsmålet er et bekjennelsesspørsmål eller ikke.

Bispemøtet vedtok i 2013 at uenighet i homofilispsørsmålet ikke rokker ved vår felles forståelse av evangeliet, og at det heller ikke handler om ulikt syn på menneskets verd.

---

³ Den norske kirkes Kirkemøte (KM 6/2019) i Kirkeordningens første paragraf.

⁴ [Trosbekjennelsen - Den norske kirke \(kirken.no\)](https://www.kirken.no/om-kirken/trosbekenntning)

Uenighet i dette spørsmålet er derfor ikke et bekjennelsesspørsmål «av en slik karakter at det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet i Den norske kirke må brytes». ⁵

Et velfungerende demokrati kjennetegnes av meningsbrytninger

Den norske kirke er demokratisk. Demokratiet er utviklet for å hjelpe mennesker med ulike erfaringer, forståelser og meninger til å leve sammen, og er et forsøk på å forebygge maktmisbruk.

Et godt vedtak er fattet på grunnlag av god innsikt hvor en i størst mulig grad har vurdert og tatt hensyn til de ulike konsekvensene vedtaket vil få for ulike mennesker og for skaperverket. I demokratiske prosesser er mangfold derfor en nødvendighet og en styrke.

Kirkelige vedtak gir grunnlag for kirkelige og sosiale ordninger som påvirker ulike mennesker på ulike måter. Det kan være vanskelig å forutsi de ulike konsekvensene av et vedtak. I arbeidet med å forsøke å forstå hvordan et vedtak vil påvirke ulike grupper er det viktig å lytte til et mangfold av stemmer og perspektiver og minoriteters perspektiver og erfaringer er særlig verdifulle. Perspektiver og erfaringer som avviker fra de dominerende forståelsene av en situasjon er særlig verdifulle, men kan være krevende å uttrykke og fremme. De folkevalgte i Den norske kirke skal arbeide for at kirken skal være et godt fellesskap for alle kirkens medlemmer og for at kirken skal være i stand til å utføre sitt oppdrag på en best mulig måte.

Mangfold bidrar til å styrke kirkens vitnesbyrd i verden på minst to måter. For det første bidrar mangfold til at ulike mennesker kan finne sin plass og oppleve tilhørighet i kirken. Det viktigste for å skape trygge og gode rom for alle mennesker er å inkludere alle typer folk. For det andre kan enhet på tvers av mangfold og uenighet være et tegn på kraften i Kristi forsoning. Kraften som binder oss sammen, er sterkere enn det som skiller oss.

For at alle i kirken skal føle at det er trygt å si sin mening, er det viktig at atmosfæren oppleves som åpen og ærlig. Vi som kirke må være lyttende og nysgjerrige på hverandres synspunkter, slik at det blir et godt klima for samtale. Møter man bekræftelse og nysgjerrighet fra fellesskapet vil det bidra til et mer åpent og inkluderende meningsfellesskap. Det er viktig at alle prøver å forstå den andre sitt synspunkt, uten å føle seg tvunget til å endre sitt eget synspunkt. Du må føle deg trygg nok til å si din egen mening, og komfortabel nok til å tåle å høre andres meninger.

Uenighet kan være vanskelig og smertefullt

Samtidig kan uenighet være vanskelig og smertefullt. Kanskje er det ikke mulig å være en kirke som rommer både alle meninger og alle mennesker, der alle samtidig føler seg velkommen og likeverdig. Uenighet i et kirkelig fellesskap kan være særlig vanskelig. Avstanden mellom ideal og virkelighet kan være stor. Noe som gjør at jeg føler meg innenfor gjør at du føler deg utenfor. Da denne saken ble behandlet i ungdomstingene og i ungdomsutvalget i forberedelse til UKM var det mange som gav uttrykk for at de synes det er vanskelig å forholde seg til at det er så stor uenighet i

---

⁵ Ekteskapet i et evangelisk-luthersk perspektiv, uttalelse fra Bispemøtet i Den norske kirke, 17 oktober 2013.

Den norske kirke. Uenigheten rammer ulike mennesker ulikt og kan være sårt for den som er personlig berørt av en sak.

Noen opplever at saker som omhandler bibelsyn og bibeltolkning, representasjon og «politiske uenigheter» som f.eks. LHBTQ+, abort og samlivsspørsmål, homofilt ekteskap, seksualitet, andre kristne, religiøse eller livssynsmessige bakgrunner, alkohol og rus er temaer som det kan være vanskelig å snakke om i kirken. Noen av årsakene til dette kan være at det ofte føles personlig og at disse sakene ofte er betente og polariserte i mediene.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Vedtaket har ingen umiddelbare økonomiske eller administrative konsekvenser. Utvikling av møteplasser og trosfellesskap for ungdom vil kreve at menighetene prioriterer å bruke ressurser på dette.

UKM 5/23 Økumenikk

Sammendrag av saksorienteringen

I Johannesevangeliet ber Jesus for alle sine:

«Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.» (Joh 17, 21).

Økumenikk handler om kristen enhet, og arbeid for dette. Det omfatter trossamtaler og samarbeid som finner sted mellom forskjellige kristne kirker og grupperinger, både i hele verden, i Norge og i lokalmenigheten. Økumenikk er et felt som spenner vidt, og berører både kristen misjon, diakoni, teologi og dialog. En forståelse av økumenikk er den offisielle teologiske samtalen mellom forskjellige kirkesamfunn. Men økumenikk omfatter også samtaler og praktisk samarbeid mellom forskjellige kristne organisasjoner. Økumenikk kan være trossamtaler mellom kristne grupperinger med ulike meninger og ulik tradisjon, noen ganger innenfor samme kirkesamfunn.

Gjennom sitt engasjement i kirkeliv, i organisasjonsliv og i kristne aktiviteter vil unge mennesker ofte ha felles interesser, spørsmål, diskusjoner og utfordringer som er sentrale i økumenikken. Dette gjelder lokalt, men også nasjonalt og internasjonalt. Det mest essensielle ved økumenikken er det fellesskapet som oppstår når kristne kommer sammen for å dele tro. Økumenikk har derfor stor relevans for unge kristne mennesker i Norge.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn og har følgende merknader:

Generelt:

Økumenikk er en betegnelse på tiltak som vil fremme økt forståelse og samarbeid mellom ulike kirkesamfunn med sikte på å synliggjøre kirkelig enhet. Komiteen opplever økumeniske tiltak og aktiviteter som positive for den enkelte, så vel som for kristen enhet. Det er viktig å kunne ha møteplasser hvor en får komme som en er, nemlig en Jesu Kristi etterfølger. Samtidig gir enhet innad i den nasjonale- og verdensvide kirken troverdighet til kristen tro.

Økumeniske treff åpner for nye tanker og innspill, som skaper større forståelse for andre og kan være forfriskende for egen tro.

Vi trenger større forståelse for hverandre. "Det er faktisk lov å delta i andres aktiviteter" - dette er kanskje allment forstått, men komiteen opplever det i praksis underkommunisert. Uten direkte kjennskap og forståelse til andre kan det fort oppleves som skummelt, og en er redd for å fornærme andre.

Komiteen ønsker å sette fokus på inkludering av kristne migranter i den økumeniske samtalen, jf. «Åtte kjennetegn» som ble vedtatt av Kirkerådet i 2021. (Åtte kjennetegn - kirken.no)

For komiteen er det viktig å løfte frem at arbeidet for en universelt utformet kirke også gjelder økumenisk arbeid, jf. UKM-sak 07/22: En universelt utformet kirke.⁶

Problemet uten økumenikk:

Når kristne fra forskjellige tradisjoner og kulturer kommer sammen, kan fordommer og misforståelser oppstå. En kan oppleve en viss konkurranse, for eksempel om rekruttering av medlemmer. Uenighet om organisering og teologi har opp gjennom historien ført til splittelser mellom kirkene. Desto viktigere er det å møtes for å bryte ned fordommer. Økumenisk arbeid kan derfor være løsningen på utfordringene. Det er viktig å fremheve det som forener oss som kristne og å fremsnakke hverandres særegenhet.

Merknad til vedtakspunkt 1:

Komiteen ser behovet for et økumenisk råd eller utvalg med mandat til å skape flere aktiviteter hvor ungdom kan møtes på tvers av kirkelig tilhørighet, løfte frem mangfold, og fremme økumenikk. Et slikt organ kunne kalles Norges Kristne Råd Ung (NKRU). Her kunne kristne ungdomsorganisasjoner være representert og/eller samarbeide nært.

Merknad til vedtakspunkt 2:

Å samarbeide på tross av uenighet kan være krevende, men det er viktig for å skape større forståelse for hverandre, og for å jobbe sammen for kristen enhet. Økumenisk mangfold skal ikke være en grunn til å rekruttere medlemmer til egen kirke fra andre trossamfunn, samtidig som hvert enkelt menneske må få stå fritt til å velge sitt eget trossamfunn.

Merknad til vedtakspunkt 3 og 4:

Det er viktig at økumeniske samlinger gir bred mulighet til ungdomsdeltakelse, slik at det er et mangfoldig utvalg som får delta, og at det ikke bare er de samme. Informasjon til og samarbeid med menighetene er viktig for å øke muligheten til å engasjere flere. Samarbeid med menighetene er også viktig for å nå frem til hele grupper og ikke bare aktivt engasjerte enkeltpersoner. For å få til dette er det viktig å legge til rette for god kommunikasjonsflyt.

Merknad til vedtakspunkt 5 og 6:

Komiteen ønsker å understreke viktigheten av samarbeidet med Samisk kirkeråd og Samisk ungdomsutvalg da komiteen opplever dette som underkommunisert. Komiteen viser til saksorienteringen for mer informasjon. Komiteen ønsker også å peke på behovet for en enda bredere viderefremming av arbeidet med samisk kultur og kirkeliv. Komiteen vil peke på at samarbeidet med Samisk kirkeråd og Samisk ungdomsutvalg berører viktige økumeniske tema både i Norge og internasjonalt.

Merknad til vedtakspunkt 7:

Det er viktig å legge til rette for økumeniske møteplasser lokalt, fordi det gjør det lettere for flere å delta og kunne ta med venner. Slike møteplasser kan være å besøke andre kirkesamfunn lokalt, eller selv å invitere til gudstjenester og felles møter. Det bør legges vekt på å skape fellesskap for å bli bedre kjent og ha det gøy. Slike

---

⁶ www.kirken.no/ukm2022

samlinger kan bidra med informasjon og læring på en interaktiv måte som engasjerer alle.

Merknad til vedtakspunkt 8:

Komiteen ønsker å understreke betydningen av å bruke de kristne organisasjoner og ungdomsorganisasjonene “for alt de er verdt”. Kristne ungdomsorganisasjoner utfører et stort og bredt arbeid som når svært mange unge. De har også utarbeidet en lang rekke tiltak, og bidrar med ressurser som vi må bli flinkere til å utnytte. Et slikt samarbeid handler om å dele ressurser, for mye er gratis tilgjengelig for oss allerede.

Merknad til vedtakspunkt 9:

Komiteen påpeker at Døvekirken må inkluderes i Den norske kirkes økumeniske arbeid. Døvekirken er allerede inkludert når Den norske kirke er representert. Likevel ønsker komiteen å fremheve et ønske om større synlighet av Døvekirken som ressurs for bedre og bredere inkludering av alle i økumeniske sammenhenger. Komiteen ønsker at tegnspråk i større grad blir tatt i bruk i Den norske kirkes økumeniske arbeid. Vårt rike mangfold kan bedre ivaretas med hjelp av våre interne ressurser, for eksempel Døvekirkens ekspertise. Vi må generelt bli flinkere til å anerkjenne bredden av gode ressurser i Den norske kirke (språk, kultur m.m.).

Forslag til økumeniske aktiviteter:

- “Velkommen til ...” (Oslo, Bergen, Trondheim, m.m.): et arrangement der nye og gamle i en by får muligheten til å stifte kontakter og bli kjent med de ulike menighetene og studenttilbudene i nærområdet. I Tromsø arrangeres dette under et tverrkirkelig nettverk.
- Fellesgudstjenester på tvers av kirkesamfunn.
- Paneldebatt om hverandres likheter og ulikheter - gjøre det spennende, og samtidig ikke skape polarisering.
- Bønn for byen: en samling av lokalmenigheter uavhengig av tilhørighet, hvor en går samlet i bønn i gatene og ber for byen.
- «BLI KJENT MED» (nytt konsept oppfunnet av komiteen): tverrkirkelig økumenisk samarbeid i lokalsamfunnet hvor menigheter går sammen og hver sin gang inviterer til gudstjeneste/møte hos seg. Gudstjenesten/møtet har litt introduksjonsledd/forklaringer av hva en gjør og hvorfor. Dette senker terskelen for å kunne delta på hverandres tilbud, som skaper større kjennskap og forståelse for hverandre som folk og troende. Her er direkte invitasjon nøkkelen til suksess. Hovedpoenget blir å få frem at blant disse ulike grupperingene/menighetene så er det troen på evangeliet om Jesus Kristus som samler oss - og gjør oss ett.
- Samlinger der vi på tvers av kirkesamfunn arbeider med sentrale saker som gjelder alle. For eksempel er «tro og tvil» (jf. UKM-sak 07/23 Ungdom og tvil) noe som vil være relevant for alle med en tro.

Ungdommens kirkemøte vedtak

Ungdommens kirkemøte ønsker at:

1. Den norske kirke bidrar til og oppfordrer Norges Kristne Råd til å opprette et Norges Kristne Råd Ung (NKRU), med støtte fra medlemskirkene og relevante kristne barne- og ungdomsorganisasjoner.

2. Den norske kirke i samarbeid med Norges Kristne Råd følger opp initiativet til økumenisk ungdomssamling fra 2022.
3. Mellomkirkelig råd og Kirkerådet følger opp rekruttering av unge til deltakelse på nasjonale og internasjonale økumeniske generalforsamlinger og møter.
4. Mellomkirkelig råd og Kirkerådet aktivt rekrutterer unge til å representere Den norske kirke i økumeniske organer og dialognettverk.
5. Det økumeniske arbeidet som Samisk kirkeråd og Samisk ungdomsutvalg allerede utfører videreutvikles.
6. Den norske kirke og Den norske kirkes ungdomsutvalg skal bidra til bredere formidling av samisk kultur og kirkeliv.
7. Menigheter i Den norske kirke legger til rette for økumenisk arbeid og møteplasser lokalt.
8. Menigheter i Den norske kirke samarbeider mer misjonalt og diakonalt med andre kristne fellesskap og kristne ungdomsorganisasjoner.
9. Døvekirken inkluderes mer i det økumeniske arbeidet i Den norske kirke.

Saksorientering

Bakgrunn

Unge deltakelse i økumenisk samarbeid

Unge kristne i Norge møter mangfoldet til daglig, gjennom skole, studier, fritidsaktiviteter og i arbeid. Det betyr ofte at unge har god kjennskap til mangfoldet i språk, kultur og livssyn. Mange unge kristne er aktive i flere kirkelige sammenhenger, og gjerne i flere kristne organisasjoner. Den norske kirke bør legge til rette for at de offisielle økumeniske samtaler inkluderer unge mennesker, både for å dra nytte av unges erfaring med mangfoldet, og for å sette saker på dagsorden som har relevans for unge menneskers liv og tro. Den norske kirke kan også bidra med å legge til rette for at unge kan møtes på tvers av kirketilhørighet for å dele tro, være sammen i bønn og bygge fellesskap.

I 2022 satte Kirkerådet av midler til en særlig satsing på ungdom og økumenikk, både nasjonalt og internasjonalt. Det ble prioritert at ungdom i Den norske kirke deltok på økumeniske samlinger, og Den norske kirkes ungdomsutvalg (Den norske kirke ungdomsutvalg) reiste til Genève for å lære med om samarbeidspartnere som Den norske kirke har. Den norske kirke ungdomsutvalg besøkte blant annet Lutherske verdensforbund (LVF), Kirkenes verdensforbund (KV) og ACT Alliance.

Den norske kirke i samarbeid med Unge katolikker og Norges kristne råd arrangerte også en vellykket ungdomssamling i Oslo. Evalueringen fra deltakerne viser stor interesse for å lære om andre kirkesamfunn og bygge ned fordommer.

Disse erfaringene fra 2022 kan gjerne brukes i videre samtale om hva og hvordan UKM ønsker at Den norske kirke kan satse på unges økumeniske deltakelse fremover.

Religiøst mangfold, økumenikk og misjon

I Norge øker mangfoldet i befolkningen, ikke minst blant unge. Gjennom migrasjon og utveksling øker andelen innbyggere som har en annen kulturell, språklig og religiøs bakgrunn enn det som ofte regnes som majoritetsbefolkningen. Jøder, kristne, muslimer og humanetikere lever side om side. Den norske kirke er landets største trossamfunn, selv om andre tros- og livssynssamfunn er i vekst. Det er derfor viktig at Den norske kirke både forsvarer alles rett til å utøve sin tro, og samtidig deltar aktivt i dialogen med andre tros- og livssynssamfunn. Her grenser økumenikk til religionsdialog.

Samtidig er kristne kalt til å dele evangeliet om Jesus Kristus med andre. Dialogen med andre kirkesamfunn og kristne organisasjoner er helt sentral for både arbeidet med kristen enhet og misjon. Norges Kristne Råd (NKR) er den organisasjonen som samler flest kristne kirkesamfunn, og som Den norske kirke gjennom Mellomkirkelig råd samarbeider aktivt med. Økumeniske samtaler om bibelsyn, etiske og politiske spørsmål kan bidra til økt forståelse mellom de forskjellige synene. Norges Kristne Råd har bidratt med retningslinjer for slike samtaler.

Minoritetsmangfold og økumenikk

Mange nasjonale minoriteter har en historisk tilknytning til Den norske kirke, ikke minst samene i Norge. Opprettelsen av Samisk kirkeråd i 1992 var et viktig skritt på veien til å anerkjenne mangfoldet i Den norske kirke, og rådet har blitt et grunnleggende viktig samarbeidsorgan for hele kirken. Samisk kirkeråd deltar aktivt i internasjonalt økumenisk urfolkssamarbeid gjennom Kirkenes verdensråd, i nordisk kirkesamarbeid og i regionalt økumenisk samarbeid. Samisk ungdomsutvalg (SAMISK UNGDOMSUTVALG) samarbeider aktivt med Samisk kirkeråd om representasjon av unge i alle disse økumeniske sammenhengene.

Innvandrere i Norge er mange og forskjellige grupper. Mange innvandrere er kristne, men for de fleste innvandrere er eget språk, kultur og kirkelig tilhørighet en grunnleggende del av livet også etter at de har kommet til Norge. En viktig del av det norske mangfoldet er også etterkommere av innvandrere som ofte vokser opp med flere kulturer. Som svar på Kirkerådets vedtak om kristne migranter i 2021, er det utgitt et eget ressurshefte som kan brukes både lokalt, regionalt og nasjonalt i Den norske kirke.

Å satse på møtesteder mellom unge i Den norske kirke og unge kristne migranter vil være et viktig bidrag til økumenisk dialog i Norge.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Vedtaket i saken vil gjennomføres innenfor eksisterende budsjetter og ansatte.

UKM 06/23 Forholdet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene

Sammendrag av saksorienteringen

Barne- og ungdomsorganisasjonene og organisasjonene generelt knyttet til Den norske kirke har unike ressurser og ferdigheter som Den norske kirke har god bruk for. Det samme gjelder motsatt. Er det på tide at barne- og ungdomsorganisasjonene knyttet til Den norske kirke får et tettere samarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt? Er de ansatte i kirken rundt omkring i landet klar over alt organisasjonsarbeid som foregår i deres sogn, prosti eller bispedømme, eller er det mange ressurser knyttet til blant annet barne- og ungdomsarbeid, diakoni, misjon, og trosopplæring som kunne blitt bedre utnyttet ved et tettere samarbeid? Kanskje er økt samarbeid mellom Den norske kirke og organisasjoner mulig å utvikle til en enda mer mangfoldig og bærekraftig kirke?

Komiteens merknader

Komiteen legger i saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Komiteen legger til grunn at Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene skal jobbe for å tilrettelegge for inkluderende kristne fellesskap som styrker ungdommers tro på og tilhørighet til Jesus Kristus gjennom hele livet.
2. Komiteen ser at det er mange gjensidige fordeler i samarbeidet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene. Den norske kirke har mulighet til å nå ut til mange ungdom, og organisasjonene har en spesialisert og mangfoldig kompetanse. Komiteen legger til grunn at forholdet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene er at de jobber med å spille på hverandres styrker. Sammen kan vi nå ut til flere.
3. Komiteen mener at det er viktig å ansvarliggjøre fellestrådene i samarbeidet med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene. I menigheter med få ressurser og lav tilslutning til aktiviteter, er det viktig at fellestrådet legger til rette for samarbeid på tvers av menigheter, og for at menighetssamarbeid igjen kan samarbeid med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene.
4. Komiteen ser behovet for å tydeligere definere målgruppen unge voksne. Kirkemøtet vedtok i 2013 saken *Kyrkje 18-30* som definerer unge voksne som personer etter fylte 18 år og frem til 30 år. Komiteen ønsker å slutte seg til denne definisjonen.

5. Komiteen utvider første vedtakspunkt til menigheter og fellesråd til å omfatte ungdom etter konfirmasjonstiden da flere har meldt inn erfaringer med at mange ungdom mister interesse og eierskap til kirkelig arbeid dersom de ikke blir møtt med gode tilbud i regi av organisasjoner og/eller menigheter.
6. Komiteen ser det som nyttig at organisasjonene er representert på de regionale ungdomstingene, og at representanter fra de valgte ungdomsrådene blir invitert til organisasjonenes regionale årsmøter. Til organisasjonenes nasjonale demokratiske møter, eks. generalforsamlinger, landsmøter etc., burde representanter fra Den norske kirke ungdomsutvalg bli invitert. Den norske kirke ungdomsutvalg blir allerede invitert til bl.a. Sjømannskirkens generalforsamling, og komiteen ser det som viktig for det videre samarbeidet med organisasjonene at Den norske kirkes ungdomsdemokrati blir invitert til organisasjonenes demokratiske møtepunkt. Komiteen ser behovet for å gjennomgå kontakten mellom ungdomsrådene og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene for å sikre at invitasjonene kommer frem til rett person.
7. I arbeidet med synliggjøring av samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene fremmer komiteen skjerikirken.no som en mulig plattform for å synliggjøre lokale, regionale og nasjonale arrangementer i regi av barne- og ungdomsorganisasjonene.
8. Komiteen understreker viktigheten av økonomisk forutsigbarhet for organisasjonene. Organisasjonene har mye kompetanse og ressurser, men er helt avhengig av økonomiske tilskudd for å kunne fortsette å tilby aktiviteter og utarbeide opplegg for menigheter. Det er også utfordrende for organisasjonene å søke midler fra andre eksterne aktører, da det ofte ligger begrensninger tilknyttet forkynnelse og religiøs profil på arbeidet det søkes penger til.
9. Komiteen ønsker å fremme offersøknad som en mulighet for økonomiske tilskudd til organisasjoner, også fra menigheter som ikke har en økonomi med rom for annet økonomisk tilskudd til organisasjonenes arbeid.
10. Komiteen ønsker å trekke frem samarbeid på tvers av menigheter som en mulig løsning der enkeltmenigheter ikke har økonomien eller medlemsmassen til å gjennomføre arrangementer tilknyttet organisasjonene.
11. Komiteen trekker frem Kirkens unge-plattformen som et godt verktøy i samarbeidet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene, men ser behovet for en større forpliktelse til plattformen enn en passiv tilslutning til visjonen.

12. Komiteen ser det som nyttig at Den norske kirke, lokale menigheter og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene oppretter dialog, når det er mulig, med øvrige, relevante organisasjoner som jobber for marginaliserte grupper. For å utvikle en mer mangfoldig og bærekraftig kirke må Den norske kirke, lokale menigheter og de kristne barne- og ungdomsorganisasjoner være mer åpne, klare og tydelige, om å inkludere, elske og feire marginaliserte grupper som en del av skaperverket.
13. Komiteen fremmer forslag til punkt 4 under oppfordringer til Kirkerådet at Kirkerådet skal samarbeide med organisasjonene om en video som viser samarbeidet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene. Hvordan samarbeidet ser ut nå og hvordan samarbeidet kan se ut fremover.

Ungdommens kirkemøte vedtak

UKM 23 oppfordrer menighetene og fellesrådene til å:

- Prioritere å få etablert samarbeid med en eller flere organisasjoner, der dette ikke allerede er etablert, med særlig fokus på unge voksne og ungdom etter konfirmasjonstiden.
- Inngå formelle avtaler basert på veiledningen i «Kirkens unge» som sikrer felles barne- og ungdomsarbeid mellom menigheter og organisasjoner.
- Styrke samarbeidet med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene gjennom felles arrangementer lokalt.
- Gjennomgå økonomiske støtteordninger til organisasjonene de samarbeider med for å sikre forutsigbarhet.

UKM 23 oppfordrer bispedømmerådene og bispedømmekontorene til å:

- Følge opp vedtaket gjort av UKM 22 om å legge til rette for kontaktpunkt mellom bispedømmene, sognene og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene i tilknytning til Den norske kirke ved å opprette regionale SBU sine respektive bispedømmer.
- Styrke samarbeidet med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene gjennom felles arrangementer regionalt.
- Se på muligheten for økonomiske støtteordninger til organisasjonene de samarbeider med for å sikre forutsigbarhet.
- Invitere ulike organisasjoner til fagdager for kirkelige ansatte for å dele erfaringer og kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt.

UKM 23 oppfordrer ungdomsrådene til å:

- Aktivt invitere de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene til ungdomsting i bispedømmene.
- Gjennomføre årlige møter med organisasjonene for å legge en felles plan og styrke samarbeidet.

- Styrke samarbeidet med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene gjennom felles arrangementer lokalt, regionalt og nasjonalt.

UKM 23 oppfordrer Kirkerådet til å:

- Løfte frem i SBU behovet for å samarbeide og styrke arbeidet med samisk konfirmantleir.
- Tydeliggjøre på nettsider og i sosiale medier hvilke barne- og ungdomsorganisasjoner Den norske kirke samarbeider med, og hva de kan bidra med.
- Ta opp i SBU hvordan vedtak fattet i SBU forankres i organisasjonenes arbeid nasjonalt, regionalt og lokalt.
- Bruke kreative digitale ressurser, eksempelvis videoer, for å adressere samarbeidet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene.
- Forbedre og oppdatere kirken.no for å sikre mer tilgjengelig informasjon for ungdom.
- Samarbeide med organisasjonene om å oppdatere og synliggjøre organisasjonenes ressurser for menigheter i Den norske kirkes ressursbank.
- Utbedre og drøfte hvordan de økonomiske rammene for samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene skal være for å sikre forutsigbarhet

UKM 23 oppfordrer de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene til å:

- Ivareta, bygge, styrke og etablere samiske arbeid.
- Samarbeide med, og benytte seg av, Døvekirken som ressurs for mer inkluderende aktivitet.
- Styrke det lokale, regionale og nasjonale samarbeidet ved å arrangere flere felles arrangementer.
- Være tydelige i sine tilbud til lokalmenighetene og knytte disse tilbudene til strategier vedtatt i bispedømmene.
- Dele kreative digitale ressurser for gjensidig promotering der de samarbeider.
- Delta på bispedømmenes ungdomsting, og invitere ungdomsråd og Den norske kirke ungdomsutvalg til å sende observatører på deres regionale og nasjonale møtepunkt.
- Melde inn ressurser og aktiviteter til Den norske kirkes ressursbank

Saksorientering

Bakgrunn

Ungdommens kirkemøte har kommet med flere uttalelser og vedtak som tematiserer både hvordan forholdet og samarbeidet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene fungerer og hva som burde styrkes.

Ungdommens kirkemøte ser på det som særdeles viktig for dette forholdet at det opprettes og vedlikeholdes en god dialog mellom Den norske kirke og de kristne

barne- og ungdomsorganisasjonene. I samarbeidet mellom Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene får flere barn og unge tilgang til aktiviteter og arrangementer som er med på å skape tilhørighet til kirken og kirkelig arbeid. Når barn og unge får en tilhørighet til kirken, lokalt, men også i tilknytning til en barne- og ungdomsorganisasjon regionalt og nasjonalt, skapes det flere muligheter for å ivareta unge voksnes tilhørighet til Den norske kirkes og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonenes arbeid.

I UKM sak Trosopplæring for fremtida gjorde UKM 2022 følgende vedtak:

8. Kyrkjelydane bør samarbeide med dei kristne barne- og ungdomsorganisasjonane og dei kristne studentorganisasjonane for å skape breiare og meir varierte tilbod til barn, ungdom og unge vaksne.
9. Bispedømmeråda må legge til rette for kontaktpunkt mellom bispedømme/kyrkjelydane og dei kristne barne- og ungdomsorganisasjonane med tilknytning til Den norske kyrkja.

I 2016 vedtok Ungdommens kirkemøte (UKM16) resolusjonen “Innmelding av menigheters barne- og ungdomsarbeid i organisasjoner”. Her henviser UKM16 til Plan for trosopplæring og trekker frem mange ulike fordeler ved å melde inn menighetens barne- og ungdomsarbeid i en av de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene som har en tilknytning til Den norske kirke. Eksempler på disse fordelene er økonomiske tilskudd gjennom frifondsordningen, ekstra ressurser for menigheten og den nasjonale tilhørigheten et arbeid tilknyttet en av organisasjonene kan gi. I desember samme år vedtok Kirkerådet følgende vedtak i sak 68/16 Samvirke mellom Den norske kirke og barne- og ungdomsorganisasjonene:

1. Kirkerådet ser samvirket mellom barne- og ungdomsorganisasjonene og Den norske kirke som verdifullt og viktig, jf. Plan for trosopplæring, Gud gir – vi deler. Et slikt samvirke er nødvendig for å få til en god vekselvirkning mellom tidsavgrensede trosopplæringstiltak og det kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet.
2. Kirkerådet ber administrasjonen å videreføre dialogen med ledelsen i alle barn- og ungdomsorganisasjonene, både i møter med den enkelte organisasjon og i felles fora, slik som Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjonene. I denne sammenheng bes administrasjonen vurdere behovet for mer formaliserte samarbeidsavtaler. Forholdet til barne- og ungdomsorganisasjonene må sees i lys av den generelle gjennomgangen av Den norske kirkes relasjon til kirkelige organisasjoner og institusjoner som Kirkemøtet har bedt om i sak 8/16, pkt. 3f. Ungdommens kirkemøte (UKM) 2016 vedtok en resolusjon om innmelding av menigheters barne- og ungdomsarbeid i organisasjoner. Med henvisning til Plan for trosopplæring, peker UKM på mulighetene som ligger i samarbeid mellom menigheter og organisasjoner, og siterer fra planens kapittel 6 om samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner: «Når det opprettes lag og foreninger i det kontinuerlige arbeidet i menigheten, er det naturlig at disse meldes inn i en

nasjonal organisasjon. Dette gir et nettverk og tilgang til materiell, ulike arrangement, lederoppfølging og ressurser.»

Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsarbeid

I 2005 vedtok Kirkerådet opprettelsen av SBU, Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsarbeid, etter drøftinger med Norges KFUK-KFUM speidere og tilslutningen av ytterligere seks organisasjoner. Per mars 2023 er 15 barne- og ungdomsorganisasjoner tilknyttet SBU. SBU er et nasjonalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid i Den norske kirke og har som formål å styrke samarbeidet mellom Den norske kirke og organisasjonene, styrke det lokale barne- og ungdomsarbeidet i menighetene og organisasjonenes lokallag og styrke trosopplæring for barn og unge.

Et godt eksempel på hvordan SBU kan være et samarbeid også regionalt i bispedømmene er prosessen som ble gjennomført i Borg bispedømme. I 2018 samlet representanter fra syv ulike organisasjoner og Borg ungdomsråd seg til stiftelsesmøte for Samarbeidsforum for barne- og ungdomsarbeid i Borg bispedømme. Dette samarbeidsforumet fungerer som et regionalt SBU hvor barne- og ungdomsorganisasjonene møter bispedømmet for å styrke det kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet i menighetene, og i medlemsorganisasjonenes lokale lag, samt for å styrke trosopplæringens breddetiltak. Ved utgangen av 2018 var åtte organisasjoner med i SBU-Borg.

Kirkens unge

Kirkens unge er en strategisk plattform for forpliktende samhandling om Den norske kirkes barne- og ungdomsarbeid, mellom kirken og kristne barne- og ungdomsorganisasjoner.

Plattformen er utarbeidet av Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (SBU), og elleve organisasjoner forpliktet. Organisasjonene signerte plattformen 10. januar 2018, og oversendte den til Kirkerådet. Kirkens unge er et komplementært fellesskap hvor organisasjonene deler en felles visjon om at kirken skal være et hjem for unge mennesker hvor de finner hjelp til å leve og vokse i tro på Jesus Kristus. Denne visjonen anses som viktigere enn forskjellene mellom organisasjonene.

I handlingsplan for Kirkerådet for strategiplan for rekruttering står det i punkt 3.1 Gjøre plattformen “Kirkens unge” bedre kjent for kirkens ansatte og frivillige, gjennom webinarer og annen internkommunikasjon, for å legge til rette for økt samhandling mellom menighet og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene.

En av måtene Kirkerådet gjør plattformen Kirkens unge kjent er gjennom webinarserien som går hver uke, og er tilgjengelig for alle ansatte og frivillige i Den norske kirke. I disse webinarne samarbeider Kirkerådet ofte med barne- og ungdomsorganisasjonene om innholdet, og gjennom ressursdeling og ved å bruke de ulike organisasjonenes kompetanse vil også menighetenes tilgang på ressurser øke.

UKM 07/23 Ungdom og tvil

Allerede i Bibelens tredje kapittel kan vi lese om slangen som stiller følgende spørsmål til de første menneskene: Har Gud virkelig sagt? Et spørsmål som får menneskene til å tenke om igjen om hva Gud egentlig sa, og et spørsmål som sår usikkerhet og tvil. Hvilken plass har tvilen i kirken, og hvordan blir den snakket om? Opplever du at det er rom for å snakke om tvil der du hører til? Trenger vi tvilen? Og hva er tvil, egentlig?

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Tro og tvil kan gå hånd i hånd. Komiteen vil løfte frem viktigheten av å normalisere at det å tvile er en del av å være kristen. Mange kan tenke at man ikke er god nok kristen når man tviler, men det å prate om tvil i fellesskap kan gi næring til, og utvikle, troen. Å tvile er en forutsetning for å tro, ikke en motsetning.
2. Kristendommen er en religion som er åpen for at man kan tvile. Tvilen kan være en mulighet for å stille spørsmål, utforske og lytte, og på denne måten videreutvikle sin egen personlige tro. Det å eventuelt være skråsikker i sin tro eller bibelforståelse kan forhindre en sunn nysgjerrighet.
3. Tvil kan være både vondt, vakkert og sårt. For komiteen er det viktig å presisere at Den norske kirke må skape et trygt rom for tvil. Ærlighet rundt tvil blant kirkens ledere lokalt og nasjonalt er viktig, og komiteen ønsker å løfte frem viktigheten av at biskoper, prester og andre kirkelige ledere setter temaet tvil på agendaen og snakker åpent og ærlig om dette temaet. Når kirkens ledere bruker eksempler på tvil fra eget liv, kan det skape en gjenkjennelse som igjen gjør at terskelen for å være en del av det kirkelige fellesskapet senkes.
4. Tvil må ufarliggjøres fra tidlig alder, gjennom for eksempel søndagsskole og trosopplæring. På den måten blir temaet tvil en mer naturlig del av det å snakke om tro, og det skaper trygghet hvis man senere i livet opplever en identitetskrise hvor tvilen tar stor plass.
5. Mange unge i dag møter fordommer mot sin kristne tro og dette kan være en særlig kilde til tvil. Hvis man får spørsmål om troen sin som er preget av fordommer, kan dette skape utrygghet. Mange opplever en mangel på nysgjerrighet på kristen tro i samfunnet, og at dette igjen fører til økte fordommer.
6. I 1. Korinterbrev skrev Paulus «nå forstår jeg stykkevis, da skal jeg erkjenne fullt ut». Komiteen vil understreke at ingen av oss forstår alt om Gud, og at dette gjør

at vi må være ydmyke i møte med forskjellige forståelser av tro og tvil. Det er også fordommer i Den norske kirke. Derfor må det snakkes mer om ulikhet og uenighet innad i Den norske kirke.

7. Komiteen ønsker å trekke frem mulighetene for å snakke om tro og tvil i podcast-formatet. En podcast om dette temaet må ha en klar visjon og strategi, og det må være gode programledere og relevante gjester. Her kan man også hente inspirasjon og ressurser fra allerede utviklede podcaster fra barne- og ungdomsorganisasjonene.
8. Komiteen vil særlig påpeke at kirken kan jobbe for å bli mer tilgjengelig for folk, og at samtaler med kirkens ansatte er åpent og et lavterskeltilbud. Kirkens ansatte og frivillige voksenledere oppfordres til å vise sårbarhet og åpenhet om sin tro og tvil gjennom for eksempel en gudstjeneste, temakveld eller i samtaler med ungdom.
9. Bibelen kan være en kilde til påfyll, men også til forvirring og tvil. Gjennom relevant opplæring og kontekstualisering av Bibelen kan derfor troen styrkes, og man kan stå stødigere i både tro og tvil.

Ungdommens kirkemøte vedtak

UKM23 utfordrer Kirkerådet til å

- Tematisere tvil i rammeplaner for kirkelig undervisning og læring.
- Samle, tilgjengeliggjøre og promotere ressurser om temaet tvil, utviklet av både Den norske kirke og barne- og ungdomsorganisasjonene, i Ressursbanken på kirkens nettsider.
- Utvikle flere ressurser som styrker kirkens ansatte og frivillige ledere til å snakke med ungdom om tro og tvil. Disse burde utvikles i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene.
- Utvikle kreative digitale ressurser, som for eksempel podcast eller videoer, for å adressere temaet tro og tvil, i samarbeid med Den norske kirkes ungdomsutvalg.
- Utvikle ressurser for hvordan møte unges tro og tvil i forbindelse med personlige kriser og samfunnskriser.
- Utvikle flere ressurser som viser ungdom hvordan man kan utforske ulike trospraksiser.

UKM23 utfordrer Den norske kirkes ungdomsutvalg til å

- Fremheve og aktualisere temaet ungdom og tvil i relevante møter.

UKM23 utfordrer bispedømmerådene til å

- Se på mulighetene for økt tilstedeværelse på sosiale medier, eksempelvis gjennom en digitalprest som man har gjort i Borg Bispedømme.
- Ha en samtale med menighetsrådene om hva menighetene gjør i dag for å snakke med ungdom om tvil og hva de kan gjøre fremover, i samarbeid med ungdomsrådet.
- Utvikle ressurser på hvordan unge kan møte og respondere på fordommer knyttet til tro og særlig benytte ressursene fra barne- og ungdomsorganisasjonene.
- Ta i bruk de kreative digitale ressursene som vi her ber Kirkerådet om å utvikle for å adressere tro og tvil knyttet til ungdom.

UKM23 utfordrer prostene i sine møter med prostiets prester til å

- Ha mer bibelundervisning og apologetikk for unge som trosstyrkene, slik at man blant annet kan bruke Bibelen som verktøy i møte med tvil.

UKM23 utfordrer menigheter til å

- Ta opp tvil som et eget tema i konfirmantundervisningen
- Utforske temaet tvil over lengre tid, eksempelvis i flere gudstjenester over tid, temakvelder og lignende. Her kan man også se til barne- og ungdomsorganisasjonene og allerede utviklede ressurser for temakvelder, gudstjenester og samtaleopplegg.

Saksorientering

Bakgrunn

Ungdomsfasen er en lærende tid. En tid fylt av spørsmål som ikke tidligere er blitt stilt, men det er også en tid hvor det en ble lært som barn skal passe inn i det en tror på som ungdom. Ungdomsfasen er derfor en tid hvor mange stiller store, eksistensielle spørsmål, og har et behov for en plass til å undre seg, diskutere, og prøve ut nye tanker og ideer. At det er rom for dette kan være avgjørende for en trygg ungdomsfase og videre inn i voksentilværelsen.

Den norske kirke møter hvert år over 30 000 konfirmanter. I konfirmasjonsundervisningen er tema som tro og tvil en del av undervisningen. Naturlige spørsmål som berøres i konfirmanttiden er tanker om hva det vil si å være kristen? Og er det plass for å tvile i troen?

I Bibelen er det mange vers som oppmuntrer til å snakke om tro:

- Troen er sikkerhet for det som håpes, visshet om ting en ikke ser. (Heb. 11,1)
- "...alt er mulig for den som tror." (Mark. 9,23)

Allerede i Bibelens tredje kapittel står det om slangen som stiller følgende spørsmål til de første menneskene: Har Gud virkelig sagt? Et spørsmål som får menneskene til å tenke om igjen om hva Gud egentlig sa, og et spørsmål som sår usikkerhet og tvil. Et spørsmål som konfirmanter, ungdommer og voksne, fortsatt stiller seg.

Kirken og det kristne ungdomsarbeid tilbyr ungdom mange ulike arenaer å møte tro og tvil på. I Den norske kirkes strategi for 2022-2029 står det at kirken åpner rom for tro. At kirken er åpen for tro kommer til uttrykk gjennom kirkens møte med mennesker gjennom hele livet, og at kirken fremmer verdier som utfordrer og bygger et godt samfunn for alle. Den levende og nærværende folkekirken er også en del av å skape åpne rom for tro. Det er derfor mulig å spørre hvilken plass tvilen har sammen med disse punktene om å skape åpne rom for tro. Klarer Den norske kirke i møte med barn og unge å delta i samtalen og de spørsmålene som ungdom stiller seg i møte med en ny fase i livet?

Tro

Tro kan defineres, erfares og uttrykkes på mange forskjellige måter. I filosofien og dagligtale brukes tro først og fremst for å tilskrive noen en oppfatning som de tar for å være sann (snl.no). Tro er både personlig for den enkelte og samlende for fellesskap som deler den samme oppfatningen. Hvordan troen kommer til uttrykk er veldig forskjellig. Tilhørighet til tro eller religion kan komme til uttrykk gjennom synlige tegn som smykker, klesplagg og lignende.

Tro blir ofte satt i kontrast til kunnskap eller viten. I filosofien er det en vanlig oppfatning at en kun kan vite noe eller ha kunnskap om noe dersom en også har en oppfatning om dette. At en vet noe forutsetter at en også tror det (snl.no).

Tro kan også defineres som tillit. Å velge å tro på noe, eller noen, og sette sin lit til det. Sånn kan troen si noe om tilhørighet. Hva du tror på, sier noe om hva du bryr deg om, hva du er opptatt av, hvilke verdier du har. Tro sier noe om identitet, og en religiøs tro sier noe om tilhørigheten til et større fellesskap, som er identitetsbærende. En kristen tro kan fortelle om tilhørighet til Den norske kirke, en lokal menighet, og den verdensvide kirke.

Hvordan har troen utviklet seg, hva tror ungdom på i dag og hvordan kommer det til uttrykk?

Tvil

Mange ungdommer opplever at ved å definere seg som troende, som kristen, kommer det en del forventninger fra andre om hva som ligger i det å være kristen. Kritiske spørsmål og nysgjerrighet kan være med på å så tvil, dersom en selv er usikker på svarene. Å stå i tvilen, i usikkerheten, kan være vanskelig, og spesielt i en sårbar

ungdomsfase hvor spørsmål om identitet og tilhørighet er viktig. Kirken og det kristne ungdomsarbeid tilbyr ungdom mange ulike arenaer å møte tro og tvil på, da tvilen er en naturlig del av livet.

Ved å bruke tvilen til å dekonstruere troen for så å bygge den opp igjen, kan tvilen bidra til at en står stødigere i troen.

Tvil er en del av livet for de fleste. I bibelen kan vi lese om israelsfolket som tvilte selv etter å ha opplevd at sivsjøen ble delt foran øynene deres. Store deler av Salmene og klagesangene bærer preg av tvil. Og i Det nye testamentet møter vi Jesu disipler som gang på gang viser at de tviler selv om de vandrer sammen med Jesus.

NAOB (Det norske akademis ordbok) definerer tvil som en tilstand av uvisshet, usikkerhet om noe er sant, riktig, godt eller lignende. Tvil er en naturlig del av troen, og kan komme både innenfra og utenfra. Dersom en ikke har samme forståelse av noe som de rundt seg er det lett å begynne å tvile. Tvilen kan skape usikkerhet knyttet til egen tolkning, og frykt for å motsi andres tolkning eller forståelse. I et landskap med anonyme brukere og polarisering er det viktig å bidra til en god og konstruktiv meningsbrytning.

Det er derfor viktig at ungdommer i møte med kirken, kan få oppleve at tvil kan være sunt og en mulighet til å bli bedre kjent med seg selv og sin tro.

Det kommer ofte til uttrykk at tvil handler om påvirkning fra andre. Dersom man gir uttrykk for tro, kan dette blir møtt med mange kritiske spørsmål. Disse kritiske spørsmålene kan igjen så tvil rundt egen oppfatning og tro, hvis en ikke har svar på spørsmålene. Tvilen kan også oppstå dersom en blir tillagt meninger en ikke har, men som andre har en oppfatning av at du har, basert på hvilken trosretning en tilhører.

Flere ungdom er usikre på å ytre sin mening og tro, i frykt for å bli avvist basert på andres fordommer. Fordommer og forutinntatte forestillinger om hva det vil si å være kristen og hvilke synspunkt du har, gjør det vanskelig å stå stødig i troen og gjør det lett å tvile. Å møte disse fordommene og spørsmålene er utfordrende hvis man ikke har språk for å diskutere tro, og trygge rom å diskutere det i. Når samtalen hindres av frykt for avvisning får ikke ungdom reflektert over tro med andre, og dialogen stilner.

Det er derfor viktig at kirken legger til rette for god dialog, gode, konstruktive diskusjoner og tar opp tematikk som er aktuell i samfunnet og ungdommens hverdag. Et utgangspunkt for dette kan blant annet være å sette bibeltekster inn i en ramme som knytter de til livet som leves her og nå, for at de skal virke mer relevante. Ved at ungdommer får verktøy til å snakke om egen tro, vil de også få språket til å snakke om tro og tvil i møte med hverdagen og medmennesker. For at dette skal gå, trengs det åpne, inkluderende fellesskap med plass til spørsmål og refleksjon.

UKM 08/23 Resolusjon sannhet og forsoning

Sammendrag

1. juni 2023 la Sannhets- og forsoningskommisjonen fram sin rapport til Stortinget. Mandatet til kommisjonen hadde tre hovedformål: 1) å kartlegge den statlige fornorskningspolitikken rettet mot samer, kvener og skogfinner, 2) virkningene av denne og 3) foreslå tiltak som bidrar til videre forsoning.

Ungdommens kirkemøte vedtak:

I

Ungdommens Kirkemøte 2023 mener at:

- Kirken må granske hvor vidt det bør komme med en ny offentlig unnskyldning mot samene, eller om erkjennelsen har vært god nok.
- Kirken må vurdere å gi kvenene/ norskfinnene og skogfinnene en egen unnskyldning og erkjennelse for den urett og nedprioritering kirken har utsatt de for.
- Samisk kirkeråd bør se på muligheten for å styrke samarbeidet på tvers av våre landegrenser.
- Det må jobbes videre med å støtte kvensk kirkeliv/ norskfinners og skogfinners kirkeliv, og jobbe for å inkludere unge kvenske, norskfinner og skogfinner i dette arbeidet.
- Det må jobbes med å styrke samisk konfirmantleir, samt jobbes for å rekruttere flere samiske unge i kirkelig arbeid.
- Det må jobbes videre med å øke kunnskapen om samisk kultur og kirkeliv.

II

Ungdommens kirkemøte vil gi sin støtte til demonstrantene som står frem og tar tydelig standpunkt mot vindkraftsutbyggingen på Fosen. Det er nå to år siden dommen fra Høyesterett falt. Denne slo fast at vedtaket om utbygging av vindkraftsutbygging på Fosen ikke er gyldig fordi den bryter med artikkel 27 i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter. Vi mener det er uutholdelig at dette menneskerettighetsbruddet fortsetter.

Vi syns det er urovekkende og trist å se at myndighetene ikke respekterer og retter seg etter en rettskraftig dom fra høyesterett. Ville det vært greit om borgerne sluttet å rette seg etter domstolene? Myndighetene må nå beklage, og rydde opp gjennom handling.

Saksorientering

Kirkens rolle i fornorskningspolitikken kommer i flere lag. Kirken var statskirke fram til 2017, og biskopene og prestene hadde viktig rolle i statsforvaltningen og kirken

hadde ansvaret for kristendomsundervisningen. Fra 1739 til 1889 var skolen underlagt kirken. I følge tidlig Luthersk tro, mente flere innad i kirken at alle mennesker hadde rett til å høre Guds ord på sitt eget språk. Det gjorde at en del prester og biskoper jobbet for at samisk og kvensk språk skulle høres i kirkelige sammenheng. På midten av 1800- tallet var språkene norsk, nordsamisk og kvensk brukt i kirken. Prester i samiske og kvenske områder, spesielt i Troms, Nord Troms og Finnmark fikk språkundervisning for å lære seg samisk. I 1848 gjorde stortinget vedtak som til en viss grad styrket bruk av samisk og kvensk i kirken. I 1873 ble språkkunnskaper i samisk avgjørende for tilsetning som prost i Vest-Finnmark. Vedtaket ble revidert i 1853 og da falt sør- og lulesamisk ut. I 1859 ble språkkunnskapene justert til å gjelde lokale behov, mens kvensk falt ut av vedtaket i 1905.

I 1872 laget kirke departementet et direktiv som regulerte kirkespråket til i Finnmark og Nord Troms, der det skulle brukes norsk der folk forsto norsk, mens der kvenske ikke forsto norsk eller samisk kunne man bruke tolk, eller at man fikk ett særslit løyve for å bruke Kvensk. I Karlsøy, Balsfjord og Tromsøysund ble det forbudt å holde gudstjenester på andre språk enn norsk.

1910 skjedde det et skifte, der regjeringen forventet at kirken skulle bidra mer inn i fornorskningspolitikken, men det var store uenigheter innad i kirken om assimileringspolitikken og fornorsking. Biskop Peter Wilhelm Bøckmann i Hålogaland bispedømme var for at kristendomsundervisning skulle skje på morsmålet, og nektet å rette seg etter fornorskningspolitikken til departementet. Han fikk ikke støtte om at dette skulle gjelde all kvensk og samisk befolkning, kun i Kautokeino og Karasjok ble han innvilget at samisk kunne være kristendomsundervisningen. For øvrig var kvensk og samisk kun hjelpespråk. I 1910 tok Gustav J. Fr. Dietrichson over som biskop i Hålogaland bispedømme, og han, og hans etterfølgere var for assimilasjonspolitikken, og kirken ble deretter en enda viktigere del av fornorskningspolitikken.

Kristendommen kom til Norge før 1000- tallet, og har vært dominerende religionen i Norge siden 1000- tallet. Kirken hadde stor innflytelse i byggingen av samfunnet og fikk derfor også en rolle i fornorskningen. Misjonsvirksomheten som var rettet direkte mot samene begynte ikke før på 1700- tallet. Samene var kjent med kristendommen allerede i norrøn tid, og noen ble døpt og kjent med kristendommen og spredte det videre til andre samer. Både samene, kvenene og skogfinnene hadde dog bevart sin tidligere religiøse ritualer og religiøsitet selv om de var kristne. Den samiske religiøse virkelighetsforståelsen ga plass til egne tolkninger og påvirkninger av andre religioner. Den katolske troen var det mer forenelig med samiske, kvenske og skogfinners religion. I kontrast til dette ga ikke den Lutherske kirkens syn rom for den samiske virkelighetsforståelsen.

Kirken var den eneste formidleren om samene til resten av Norge, og den var stereotypisk og tolket av misjonærenes egne teologiske synspunkter. Denne tolkningen satt preg på synet på samene helt fram til nyere tid.

Konventikkelplakaten 1741-1842 ga kirken monopol på religiøsitet i landet, og den Lutherske troen ble den eneste lovlige og rette i landet. Det ble gjennomført kontroller for å unngå andre religiøse retninger. Plakaten forbød alle andre religioner og religiøse forsamlinger som ikke hadde biskopens tillatelse. Men allerede i 1609 ble samisk religionsutførelse kriminalisert. Skiftet 1700-1800- tallet vokste det fram en holdning i forhold til samisk syn på naturen. Holdningen var tuftet på et syn om at samene manglet kunnskap og misjonærenes viktigste oppgave var å bekjempe “religiøse villfarelser”. Joik ble ansett som syndig, offerplasser ble knust og ødelagt, og de mytologiske vesenene i samisk mytologi ble betraktet som avguder. Sjamanisme ble forbunnet med djeveldyrking og runeboomene ble ødelagte. Til tross for at man ønsket at samisk og kvensk/norskfinners tradisjoner og gammel tro skulle assimileres, har den overlevd den dag i dag gjennom muntlig lære, gjennom generasjoner.

Veien videre- forsoningsprosesser:

Etter Alta- saken har kirken tatt ett oppgjør med kirkens tidligere innsats i assimileringspolitikken. Kirken har kommet med en erkjennelse av sitt bidrag i fornorskningspolitikken i kirkemøtet i 1997 til den samiske befolkningen. Kvenene/norskfinnene og skogfinnene har ikke fått en erkjennelse eller unnskyldning. Samisk befolkning er uenig om det burde komme en ny offentlig unnskyldning eller erkjennelse mot det samiske befolkningen.

Samisk kirkeråd ble opprettet av kirkemøtet i 1992, som skulle jobbe med å fremme samisk kirkeliv, og gjøre den som en del av den Norske kirke. Andre tiltak som fremmer samisk kirkeliv er f.eks opprettelse av Indre Finnmark prosti, og den sørsamiske kategorialmenigheten Saemien Åålmege. Kirken har opprettet en arbeidsgruppe for å kartlegge og arbeide med revitalisering av kvensk kirkeliv. Fra kvensk hold er det også blitt uttalt ønske om unnskyldning fra kirken, der de under fornorskningen falt helt bort som prioritering fra kirkens side.

Samisk ungdomsutvalg- SAMISK UNGDOMSUTVALG ble opprettet av Samisk kirkeråd i 2016 som en oppfølging av strategiplan for samisk kirkeliv. SAMISK UNGDOMSUTVALG representerer samisk ungdom og urfolksspørsmål i UKM og samarbeider med Den norske kirke ungdomsutvalg. SAMISK UNGDOMSUTVALG-medlemmene er ofte også med i ungdomstinget. Eksempler på saker som er løftet opp fra samisk ungdom i tidligere UKM, som blant annet i 2017 og 2018 er uttalelsen Tro under press og resolusjon om Samiske barn og ungdommers rett til eget språk, identitet og kultur. Sakene er med på å vise hvor viktig det er at samisk ungdom får være med å påvirke og tale sin egen sak i kirkelig demokrati.

UKM 2023 mener at kirkemøte bør jobbe grundig med sannhets- og forsonings spørsmål de neste årene, for å spre kunnskap om fornorskningens historie som kirken var en del av. Det å spre kunnskap om historien til statens assimileringspolitikk er en viktig del av å kunne forstå hvilke konsekvenser dette har hatt og fortsatt har for samer, kvener/norskfinner og skogfinner.

UKM 09/23 Valg av Fokussak for UKM 2024

Sammendrag

Den norske kirkes ungdomsutvalg skal i følge vedtak UKM 06/10 legge frem forslag til en fokussak som UKM kan velge, og som skal arbeides med mellom UKM 2023 og 2024.

Fokussak skal være et tema, som Den norske kirke ungdomsutvalg forbereder, og alle ungdomsråd og organisasjoner skal arbeide med dette i året frem til UKM 2024.

Den norske kirke ungdomsutvalg har forberedt tre saker som kan stemmes over på UKM 2023, og det er opp til Ungdommens kirkemøte å velge en av de tre følgende sakene.

Ungdommens kirkemøte vedtak

Psykisk helse

Særlig etter pandemien har flere opplevd å ikke delta i like stor grad på ting som skjer i, og utenfor kirken. Enten om det er for eksempel gudstjenester, leirer, festivaler, eller lokale samlinger. For mange er disse møtepunktene utrolig viktige for det sosiale livet, og ikke minst for samtaler i kristne fellesskap. Deltakelsen har falt over hele landet, og for mange har terskelen blitt høyere for å bli med på ting etter en lang periode uten et fysisk fellesskap. Hvordan kan kirken være med på å bygge disse opp, og hvilke konsekvenser har dette hatt på den psykiske helsen til unge i kirken?

Saksorientering

Bakgrunn

Saker til Ungdommens kirkemøte sendes fra Den norske kirkes ungdomsutvalg.

Det at Den norske kirke ungdomsutvalg legger frem forslag til Fokussak er grunnlagt i UKM-sak 06/10: *Kartlegginga syner at det kan vere vanskeleg å organisere UT i bispedøma slik at dette står i ein naturleg samanheng med UKM, og at ei viss samkøyring av saker hadde vore ønskjeleg. UKM vil derfor be Ufung om å prøve følgjande modell for og gje UT høve til å handsame sakene før dei sender sine delegater til UKM: På det aktuelle UKM lanserast eit tema som blir sak på det påfølgjande årets UKM. Denne saka tar UR attende til UT som får frie tyglar med tanke på korleis dei handsamar temaet. Handsaminga og vedtaket-/a blir sendt til Ufung før ferdigstilling av sakspapira til UKM. Viss mogleg ønskjer UKM at dette blir ein sak som skal på kyrkjemøtet. UKM bed Ufung leggje til rette for at val av tema blir ein prosess der det regionale leddet involverast og har medråderett.*

Derfor legger Den norske kirke ungdomsutvalg i denne saken legge frem tre forslag til UKM for å velge en fokussak som ungdomsråd, ungdomsting og organisasjoner skal arbeidet med frem mot UKM 2024.

Fokussaken jobbes med jevnt gjennom hele året i Den norske kirke ungdomsutvalg, ungdomsråd og ungdomsting. Organisasjonene som blir invitert til UKM blir også bedt om å komme med innspill til behandlingen.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken forberedes av Den norske kirke ungdomsutvalg i samarbeid med eksterne bidragsytere og sekretariat i Kirkerådet.

Protokoll tilførsel

Lagt frem av Thomas Raadin Iversen, Den norske kirkes ungdomsutvalg

Ungdommens kirkemøtet ber Den norske kirkes ungdomsutvalg om å arbeide frem en mal for hvordan vedtakene i sakene skal skrives og settes opp. Det er ønskelig at vedtakene gir uttrykk for hva UKM ønsker, fremfor å utfordre og oppfordre menighetene.

Enstemmig vedtatt

Delegater og observatører Ungdommens kirkemøte 2023

Tara Madeleine Raen	Agder og Telemark	Delegat
Tone Susanne Kvasjord	Agder og Telemark	Delegat
Levi Jung	Bjørgvin	Delegat
Natalie Varberg Ådlandsvik	Bjørgvin	Delegat
Aurora Strand Botnermyr	Borg	Delegat
Camilla Mariann Skjældal Cazon	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Christian Klaussen	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Dennis Lund	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Elise Skjærven Aas	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Matilde Ødegaard	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Ole Andreas Grøtte Børnes	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Thomas Raadin Iversen	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Amanda Anvar	Den norske kirkes ungdomsutvalg	Delegat
Christian Flidh	Døvekirken	Delegat
Kaia Borrebæk	Døvekirken	Delegat
Sina Holø Husom	Hamar	Delegat
Vanja Hole Joramo	Hamar	Delegat
Marte Garnås Syljeset	HEKTA-trosopplæring for ungdom	Delegat
Mina Sandvik Lindberg	HEKTA-trosopplæring for ungdom	Observatør
Anna Riksaasen	KFUK-KFUM NORGE	Delegat
Øystein Wirak	KFUK-KFUM NORGE	Observatør
Alva Pernille Libjå Dahl	KFUK-KFUM speiderne	Delegat
Kristoffer Gaut	KFUK-KFUM speiderne	Observatør

Malin Hegenscheidt	Kirkemøte representant fra UKM	Delegat
Sofie Marcelie Hopshaug-Bakke	Kirkemøte representant fra UKM	Delegat
Sibylla Erikstein	KRIK - Kristen idrettskontakt	Delegat
Rasmus Elias Myklebust	Møre	Delegat
Reidun Moltubak	Møre	Delegat
Elle Vesterfjell	Nidaros	Delegat
Espen Aukan Pedersen	Nidaros	Delegat
Liv Marie Rødde Paulsen	Nidaros	Delegat
Guro Næsheim Reknes	NMSU	Observatør
Signe Hustrulid	NMSU	Delegat
Christoffer Fosshaug	Nord-Hålogaland	Delegat
Ann Kristin Kristensen	Norges Kristelige Student og skoleungdomslag	Delegat
Kristine Helgheim	Norges Kristelige Student og skoleungdomslag	Delegat
Asta Eline Aker	Oslo	Delegat
Oscar Østern	Oslo	Delegat
Victoria Kalvåg	Samisk ungdomsutvalg	Delegat
Cecilie Johnsen	Samisk ungdomsutvalg	Delegat
Maren Dyngeland	Stavanger	Delegat
Sondre Søndervik	Stavanger	Delegat
Therese Egebakken	Stavanger	Delegat
Alsing Eriksen	Sør-Hålogaland	Delegat
Emma Edvinsen	Sør-Hålogaland	Delegat
Frida Adeleide Hestnes	Tunsberg	Delegat
Sebastian Kaltoft Hansen	Tunsberg	Delegat

Grethe Johanne Aarvold

Ung Kirkesang

Delegat

Mathea Axelsen Lie

Ung Kirkesang

Observatør

Jannike Buschmann

Johannessen

Valgkomite 2003

Observatør

Sekretariat Ungdommens kirkemøte 2023

Steffen Eikenæs	Agder og Telemark	Stab
Malene Mortensen	Bjergvin	Stab
Eileen Ulseth	Borg	Stab
Gunnhild Bjørdal	Hamar bispedømme	Stab
Caroline Vesterberg	Kirkerådet	Stab
Karen Elise Aschim-Teigum	Kirkerådet	Stab
Katrine Lind-Solatad	Kirkerådet	Stab
Christina Ludvigsen	Nidaros	Stab
Silje Johnsen	Nord-hålogaland	Stab
Petter Rønneberg	Oslo	Stab
Anne Lill Sarabakken	Samisk Kirkeråd	Stab
Bjarte Øen	Stavanger	Stab
Beate Fagerli	Kirkerådet	Stab
Mirjam Syltebø Endalew	Kirkerådet	Stab
Torfinn Wang	Bjergvin	Stab
Anne Grethe Sivertsen	Sør-Hålogaland	Stab
Mari Braut	Tunsberg	Stab
Silje Mathea Kleftås Nygård	KFUK-KFUM Norge	Stab